

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къышегъэжъагъэу къидэкы

№ 148 (21877)

2019-рэ ильес

БЭРЭСКЭЖЪЙИ

ШЫШХЪЭИУМ и 21-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
къихътуягъехэр ыкъи
нэмыхъ къэбархэр
тисайт ижъугъотэштых

WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээзет

Апэрэ классым клощхэм апае

Шэнэгъэм и Мафэ Адыгэ Республикаем щыпсэурэ кэлэццыкъухэу апэрэ классым клощхэм еджэнимкэ къашхъапэшт пкыгъохэр къаратыштых. Ащ хэхъэх тетрадыхэр, альбомхэр, шьо зэфэшхъаф зиэ кэлэмхэр, краскэхэр ыкъи нэмыхъыбэхэр.

Мы шүхъафтынным творчествэм пае зигугуу къэтшыгъэ пкыгъохэм анэмыхъеу дневник хэхъэ. Адыгэ Республикаем и Лышхъэу Къумпыыл Мурат ишүүфэс гүшүйхэм, дэгъоу еджэнхэу зэрафэльялорэм ямызакъо, Адыгейм ыкъи ащ икъералыгъо тамыгъэхэм афэгъэхъыгъэ къэбарыр ащ дагьотэшт.

Апэрэ классым клохэрэм

шүхъафтынхэр ятыгъэнхэр хэбээ шлааюу щытыгъ, ильэситукэе узекиээбэжъэм, Лышхъэр къещакло фэхъуу, ащ къыфа гээзэжъыгъ.

Юфтхъабзэу «Апэрэ классым кирэм ишүүхъафтын» зыфиорэм тэгъэспсыхъагъэу Адыгэ Республикаем гъэсэнгъээрэ шэнэгъэмрэкэ и Министерствэ ильэсикэе еджэгъум ехъуллэу набор 6300-рэ къышфыгъ.

Шүхъафтынхэр министерствэм муниципалитетхэм атыриющэшт.

Адыгейм и Лышхъэе зэрильтиэрэмкэе, ильэс къэс ащ фэдээ юфтхъабзэу зэрхээрэм апэрэу еджаплэм нэлүасэ фэхъурэ кэлэццыкъухэм гушуацэ къызерафихыштым имызакъо, ильэсикэе еджэгъум кэлэцныкүр фагъэхъазырынымки унажохэм іэпилэгъу ар афэхъущт.

Япо зэхэльэу Йоф зэдашлагъ

Теуцожь районым ит къуаджэу Пшыкъуйхъаблэ щызэтырагъэпсыхъэгъэ культурэм и Унэ тыгъуасэ мэфэкі шыкіэм тетэу къызэлхуахыгъ.

Адыгэ Республикаем и Лышхъэу Къумпыыл Мурат іэпилэгъу къазэрэфхъувгъэм, къулыкуу зэфэшхъафхэм, къуаджэм къыщыхъувгъэхэу гъот зиэхэм, ащ щыпсэурэ цыфхэм яло зэхэльэу йоф зэрэзэдашлагъэм ишүүгъэкэе охтэ кэлкым мы псууальэр ашын ыкъи зэтирагъэпсыхъбан альэкъыгъ.

Культурэм и учреждениякэе икъызэлхуун фэгъэхъыгъэ мэфэкі зэхахъэм къеколлагъэх Адыгейм культурамкэ иминистрэу Аульэ Юрэ, муниципальнэ гъэпсыкэе зиэ «Теуцожь районым» иадминистрации ипащэу Хъачмамыкъо Азэмэт, районым инароднэ депутатхэм я Совет итхъаматэу Пчыхъалыкъо Аюб, культурэм иофышэхэр, къоджедэсхэр, нэмыхъкэри.

Аульэ Юрэ юфтхъабзэм пэублэ псааль къышишызэ, Адыгейм и Лышхъэе ыцлэкэе пшыкъуйхъаблэхэм шүүфэс гүшүйхэмкэ зафигъэзагъ, мыш фэдэ псеольэ зэтэгэпсыхъагъэ ялэ зэрхэугъэмкэ къафэгушуагъ.

(Икээх я 2-рэ нэклуб. ит).

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указ

Щытхъуцэу «Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъеухъумэнкэ изаслуженнэ юфыши» зыфиорэр Р. Ю. Дыхум фэгъешшошгъеням ехыилаг

Псауныгъэм икъеухъумэнкэ гъехъагъэу илэхэм апае щытхъуцэу «Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъеухъумэнкэ изаслуженнэ юфыши» зыфиорэр **Дыхум Рэшыд Юнис ыкъом** — псауныгъэм икъеухъумэнкэ къералыгъю бюджет учреждениеу «Научне-уштэктю институтыр — профессорэр С. В. Очаповскэм ыцэккэ щыт край клиническэ сымэджэшэу N 1-р» зыфиорэм итравматолог-ортопедическэ отделениеу N 2-м иврач травматолог-ортопедым фэгъешшошгъеням.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ Къумпыл Мурат
къ. Мыекъуапэ,
шышхъэум и 16, 2019-рэ ильэс
N 92

Ипсэукэ нахьышу хъущт

Адыгейим и Лышхъэу Къумпыл Мурат иунашьокэ Хэгъэгу зэошхом иветранэу Надежда Портурровскаяам ипсэуплэ амалхэр нахьышу шыгъэнхэм тэгээпсихъэгэе сертификат Адыгэкалэ ипащэу Лышхэсэ Махьмудэ ритыжыгъ.

Надежда Портурровскаяам ильэс 98-рэ ыныбжь. Хэгъэгу зэошхор къизежээм, зэуаплэм үтыгъэмэ ар ащищ, улагэ хихыгъ, Хэгъэгу зэошхом иорденэу я II-рэ шуашэ зиэр, медальхэу «За отвагу», «За боевые заслуги», «За победу над Германией» зыфиохэрээр къыфагъешшошагъэх. Ильэсыбэрэ къоджэ къелэгъаджэу юф зешээ уж РСФСР-м лъэпкъ гъесэнгъэмкэ изаслуженнэ юфыши хуугъэ.

— Надеждэ Алексей ыпхъум ипсэуплэ амалхэр нахьышу

зэришьышуущтыр сигуапэ. Хэгъэгу зэошхом иветранхэм псеуплэ ягъэгъотыгъенэм тэгээпсихъэгэе программу къэралыгъю ипащэу Владимир Путинир зиклэшаклом ишуагъэкэ ар къидэхъуг.

Надеждэ Алексей ыпхъум псауныгъэ илэнэу, ыгу ымыгъекодынэу, анахь шхъаэр — джыри ильэсыбэрэ мэфэкшхуу Текноныгъэм и Мафэ къыддигъэмэфэкынэу сыгу къыздеиэу фэсэоло! — къащихыгъ Къумпыл Мурат исоциальне нэклубхохэм.

Яо зэхэльэу юф зэдашлагъ

(Икъеух).

— Культурэм и Унэ къуаджэм щашынэу зэрэрахъухъагъээм Республиком ипащэ дыригье-штагъ, проектыр щыгъеням щыпхырыщгъеням ынаэ тетигъ. Къоджэдэсхэу лъэклэхэмни ѿшыагъэ къэклиагъ, юфшынэу ekonlaklэу фууи-иэн фаемкэ щысэшу къагъельэгъагъ. Цыфхэр зыщы-зэрэугоинхэ, яухтэ шуагъэ къытэу зыщагъэхлон алъэкъышт культурэм иучрежденихиэхэр къоджэ псеуплэхэм зэкъеми адэтынхэр Адыгейим и Лышхъэ пшъэрэиль шхъаэрэу къытф-гъеуцу. Ашкэ тэ къыттефэрэ Республиком и Лышхъэ илэ-пилэтуу мы псеуалэй ишын егъэжьаплэ зэрэфхъуагъ, къуаджэм къыдэкигъэхэу гъот зиэхэм, цыфхэм алъэкъ къызрамыгънагъэр игуапеу къыхигъэштигъ.

Лъэпкъ проектэу «Культурэр» зыфиорэрм къыдыхэлтыгъэ лъэныкъохэм ягъэцэкээн Республиком мэхъанэшко щыраты. Блэкыгъэ ильэсэм мыш епхыгъэ учреждении 5-мэ гъэцэ-къэжынхэр ашыклиагъэхэм, мы ильэсэм ахэм япчагъэ 8 мэхъу. Джаш фэдэу культурэм и Унакэ къуаджэу Фэдэ щашы. Мы юфшынэу тапэки лъагъэ-клютэн гухэл щы.

Аужырэ шапхъэхэм адиштэрэ культурэм ипсэолпакэ ялэ зэрэхуягъэмкэ Пыцкъуйхъаблэ щыпсэухэрэм къафэгушуагъ район администрацием ипащэ. Республиком и Лышхъэ илэ-пилэтуу мы псеуалэй ишын егъэжьаплэ зэрэфхъуагъ, къуаджэм къыдэкигъэхэу гъот зиэхэм, цыфхэм алъэкъ къызрамыгънагъэр игуапеу къыхигъэштигъ.

Шыгуу къэдгъэкъыжын,

Адыгейим щыпсэухэрэм АР-м и Лышхъэ занкэу зызыфагъазэм юфыгъоу къаэтигъэхэм язэхэфын къыдыхэлтыгъэу Къумпыл Мурат гъэтхапэм Пыцкъуйхъаблэ щылагъ. Ашыгъум цыфхэм гумэкыгъо шхъа-

и Лышхъэ зэлукэгъум ильэхъан къылгыагъ.

— Гумэкыгъоу шуунайхэм защыдгэгъозэнэу, илэнэгъу тыкыышуфхъунэу къуаджэм тыкъэгъагъ. Тэ талъэнхыкъокэ къыттефэрэр дгъэцэкэшт. Ау

шьори шуулэ зэкэдзагъэу юф шуулэн, чылэм изытет нахьышу хууным шуульыпльэн фае. Шыхъафрэх эзхашуущх, илэнэгъу шуукытфхъу, — зафигээзэгъагъ Къумпыл Мурат.

Гурит еджаплэм фэдэу культурэм и Унэ псеуплэ пэлчэ дэтын зэрэфаар Пчыхыалыкъюю Аюбэ къылгыагъ. Пыцкъуйхъаблэхэр бэшлагъэу зэхэгъэхэ учреждениякээр къызэрэзэуахырэмкэ ахэм къафэгушуагъ, аш изэтгээпсихъан зилахьшу хэль пстэуми ирэзэнгъэ гушилэхэр апигъохыгъэх.

Нахьижхэм ашыххэу Хыкъуу Гээзэуатре Хыатх Темир-рэ мэфэкэ зэхахъэм къыщыгушуагъягъэх. Щыклагъэу ялэхэр зэрэхишлагъэхэм, илэнэгъу къызэрэфхъурэм афэш АР-м и Лышхъэ зэрэфэрэзэхэр ахэм къафэгъагъ. Мы ауҗырэ уахтэм псеуплэм, районым псеольэш юфшыншхохэр зэрэшкъюхэрэр, социальнэ объектэр зэрэшагъэцэжыхэрэр ягу-пэу къыхагъэштигъ.

Псэуальэм илэнэу, къуаджэм хэхъонигъэхэр ышынхэм зилахьышу хэль Кыкы Аслын-рэ Еутых Шамсудинрэ щытхъуцэу «Пыцкъуйхъаблэ ицыф гъэшлагъ» зыфиорэр афагъэшшошагъ, ахэм афэгушуагъэх, афэрэзагъэх.

Республикэм ыкы районым итворческэ купхэм къатыгъэ концертным мэфэкэ зэхахъэр къыгъэбаагъ, ашкэ ар зэфэшыжыгъэ хуугъэ.

ТХЬАРКЬОХЬО

Адам.

Сурэтхэр юшынэ Аслын-тирихыгъэх.

Яофтшын эпхыгъ

Республикэм хэкыим идэшигъын фытегъэпсихъагъэу юф юшынэ Аслын-тирихыгъэхэр «ЭкоЦентрэр» зыпылыр икъу фэдизэу къизыгъэлэгъу юшынэ фестивалэу «ЭКО-Кавказ» зыфиорэр къихъащт ма-зэм и 28 — 29-м Мыекъонэ районым ипсэуплэхэу Дахъорэ Гъозэри-плээр ашызэхатщэшээшт. Аш мы хызмэтишлээр илэнэгъуущт.

Яофтшын ылъапсэр — чыюпсым икъеухъумэнхэм афэсакыгъээнэр ыкы хэхъим илэнэгъодыжын тэрээзэу зэхэшэгъэнэр.

Хызмэтишлээр ипресс-къуулыкъу къызэртийрэмкэ, Адыгейим иобществен-нэ организацием, волонтерхэм, заповедникхэм ыкы лъэпкъ паркхэм ягусэу фестивалым лъэныкъоу «Тыкъэзэу-

цухъэрэ дунаир ыкы чыюпсым икъеухъумэн» зыфиорэр къыщагъэлэгъошт.

Къыблэ Федеральнэ ыкы Темир-Кавказ Федеральнэ шьольырхэм, гүнэгъу къэралыгъохэм юфхъабзэм хэлэжэштхэр къарыкъыщх. Абхазын, Азербайджан, Армением ыкы Германием ялъыкъохэм къызэрэкошхэмкэ макъэ къагъэлгъуях.

Хэгъэгум иавиацие имэфэк

Чыгум зыщагъасэ, огум щэбыых

Урысые Федерации иавиацие и Мафэ ыкы Урысыем и ДОСААФ и Мыекъопэ аэроклуб ильэс 85-рэ зэрэхьүгъэм афэгъэхыгъэ юфтхъабзэхэр Адыгэ Республика щыкуагъэх.

Мыекъопэ районным ипсэу-
пэу Октябрьскэм дэжь аэро-
клубым имэфэк щаублагь.
Авиацием епхигъээ къэгъэльэ-
гъонхэр зыштогъэштэгъонхэм
яшэнэгъэ хагъехуагъэу тэ-
лътэе.

Къэгъэльэгъонхэр

Спортым, хэгъэгум ихызмэт
юфыгъохэр зехъэгъенхэм, нэ-
мыкхэм афытегъэспыхъэгъэ
авиационнэ техникэр аэроклу-
бым къыцагъэльэгъуагъэ.

— 1973 — 1988-рэ ильэсхэм
клубым пэшнэнгъэ дызесхъагь,
— къеуатэ авиацием ивете-
ранэу Юрий Крымовым. —
Апэрэ класс зиэ летчикэу,
авиацие спортымкэ СССР-м
имастерэу сыштыгъэ. Плане-
ристхэр згъэхъазырыштыгъэх.
СССР-м спортымкэ имастери
5 згъесаъэ. Алексей Соколо-
вир, Лев Пархоменкар, нэмыкх-
хэр авиацием шуукэ щашлагъэх.
Ошъогум дэгъо зэрэшьбы-
быхэрэм dakloy цыфышишухэу
зэртпүштхэм тыпилыгъ.

Ю. Крымовыр ныбжыкхэм
залокхэм, авиацием ехылпэгъэ
къэбархэм ашигъэгъозагъэх.
Ветераныр пытэу ылье тет.
Спортым пышагъэу ильэсэбэрэ
къулыккур зэрихыгъэ къиххэ-
щи. Летчикыр ошъогум дэгъоу
щыбыным фэш ичигу ыгъэ-
лэпэлэн фаеу ельтэе.

Ары, цыфыим апэрэ лъэбэ-
кухэр чым щешых, klyaké
щыззегъашэ, сэнэхьатэу къы-
хихыштэм етланэ егуушысэ.
Планерхэм клубым илофышиш-
хэр къатегущыагъэх.

Музеир хэлажэ

Адыгэ Республика ѿ музей шиэнгъэмкэ илофышиш
шхъалэу Бгъушэ Аминэт къэ-
гъэльэгъонхэр къызэуихыгъэр
тарихым инэктубгъохэм япхыгъ.

Хэгъэгум зошхом лыхъужь-
ныгъэ щыззезихъэгъэ летчикхэм

щызыгъэсэрэ кілэеджакхохэр
зэдиштэу фэпагъэхеу пчэгум
къихъагъэх. Мыекъопэ аэро-
клубым щеджагъэхэу Хэгъэгум
зошхом лыхъужьныгъэ щы-
ззезихъагъэхэм ясурэтхэр ай-
гыгъах. Нэбгырэ пэпчъ ыцэ
кырало, изэо гъогу къауватэ.

Федор Василенкэм, Федор
Шикуновым, Алексей Макаренкэм,
фэшхъафхэм заом ильэхъан лыгъэу зэрахъагъэр
тарихым хэлжэштэп.

Заом Теклонигъэр къызы-
щыдахым үүж аэроклубым
зыщызыгъэсагъэхэр Мыекъуапэ
щызэукиштэгъэх. Советскэ
Союзым и Лыхъужьэу Алексей
Макаренкар Волгоград ён-
псэущтэгъ. Аш шлгъэшэгъонэу
къытфилотэгъарь лыгъэм, зе-
къошнагъэм, ныбжыкхэр дээ
къулыкүм фэгъэхъазырыгъэн-
хэм фэш аэроклубым шэн-
ха-
бзэхэр илэх зэрэхъугъэм.

Алексей Макаренкар Курскэ
Дугам, Харьков, Днепрэ, Кар-
патхэм, Krakow, Dresden, Prague,
нэмыкхэм ашызэуагь. Текло-
нигъэм и Парадэу Москва ён-
кыуагъэм хэлжэгъагь.

Щысэ атырахы

Урысыем и ДОСААФ икъу-
тамэу Адыгэ Республика ѿ
щылэм итхъаматзу Барцо Тимур
зэхахъэм къызыщэгүшыиэм,
лыхъужь ыкы лэжъэко щыт-
хум инэшанхэм афэшыи-
къэхэу ныбжыкхэр зэралту-
хэрэм, аэроклубым къычлалуп-
шыгъэ летчикхэм щысэ аты-
рахыэ ныбжыкхэр дээ къу-
лыкүм фагъэхъазырынхэм

зэрэпилхэр хигъеунэфыкыгъ.

Мыекъопэ аэроклубым ипа-
щэу Евгений Антошкинэр лет-
чик сэнэхьатым зырлажьэрэ
ильэс 40 хуугъэ. Ветераным
гүшүиэ фабэхэр зэукишгүм
хэлажьэрэм къафиуагь.

Урысыем и ДОСААФ итын
анах льаплэу щытыр Советскэ
Союзым гъогогуищэ и Лыхъ-
ужьэу А. Покрышиным ыцэ-
къэ агъэнэфэгъэ медалыр ары.
Барцо Тимур аэроклубым иве-
теранхэм афэгушуагь, медаль-
хэр, щытху тхылхэр, нэмыкх-
эм хэлжэхэр аритыгъыгъэх.

Мыекъопэ районным игурты
еджаплэу N 2-м иклубэу «Вар-
ягым» ипащэу Ольга Осухо-
вам къынуагь набгыри 100 фэ-
диз клубым зэрштагъэр. Еджа-
хохэм ягуалу дээ къулыкүм
зыфагъасэ, лыхъужхэм щысэ
атырахы.

«Варягым» хэтэу Ульяна
Синявскаяр, аш ившэшэгъу-
хэр пчэгум къихъхи, лыхъуж-
хэм яхылпэгъэ къэбархэр къа-
лотагъэх.

Дээ патриотическэ клубэу
«Вертикальм» ипащэу Ю. Ше-
стаковым зэрлэгтиэрэмкэ, поэ-
зыпыт зэукишгүхэм ямэхъанэ
зыкееты. Кілэеджакхохэм
альэгъурэр шуукэ агу къенэ-
жы. «Вертикаль» джырэблэ-
гээ Урысыем ипатриотическэ
ныбжыкхэм клубхэм язэнкью-
къу хэлажьи, апэрэ чыплэр
къыфагъэшьошагь.

Щысэшум цыфыр епли,
щылэнгъэм фэгъасэ, — къы-
татуагь Мыекъуапэ иадмини-
страции физкультурэмкэ ыкы
спортымкэ и Комитет итхъа-
матэу Дмитрий Щербаневымрэ
республикэ ДОСААФ-м ио-
фышэу Ирина Манченкэмрэ.
— Ныбжыкхэр зэнэкью-
хэм, зэукишгъу гъэшэгъонхэм
ахэтгээлажьэх.

Авиамоделистхэм яклуб къы-
гъэльэгъуагъэх вертолетхэр
зэрэбайхэрэр, Мыекъопэ
аэроклубым ипараштистхэм
ялэпэлэсэнэгъэ теплъыгъ.
Урысыем ибыракъ и Мафэ фэ-
гъэхыгъэу хэгъэгум ибыракъ
параштистхэм агъэбайэтагъ.
Адыгэ Республика ибыракъи
зэхахъэм щаэтагъ.

Мыекъуапэ икъэлэ адми-
нистрации, Мыекъопэ районным
иадминистрации культурэмкэ
ягъэорышаплэхэм концертэу
къатыгъэм нэбгырабэ еллыгъ.
Вертолетым рагъэтысхэхээзэ,
ыпкэ амьтэу шольырыр кілэ-
лэццыкхэм, ны-тихэм къабы-
ыххагъагь. Авиацием епхигъэ
сэнэхьатхэр къиххэзыхышт ныб-
жыкхэр зэхахъэм щытлэ-
гъуагъ.

САХЫДЭКЬО Нурбай.

Шапсыгъэ къыратхыкы

ЯмэфэкI хагъэунэфыкЛыгъ

Лэшэгъу ныбжым Тюпсэ районым фиузэнкыгъ. Районыр зызэхащагъэр ильэс 99-рэ зэрэхъурэр мыш щыпсэухэрэм игъэкотыгъэу хагъэунэфыкЛыгъ.

Мэфэкым ехуулэу аш ипсэуплэхэм ашыкгуагъэх зэлукгэгүхэр, къэгэльтэйнхэр, концертхэр, спорт зэнэкьюхэр, нэмых! Йофтхъабзэхэр.

Мэфэкым ипэгъокI районым щыпсэурэ цыфхэу анах чанэу общественна эки профессиональнэ йоштэним зыкъыщыгъэлэгъуагъэхэр, гъэхъэгъэшүхэр зышыгъэхэр Тюапсэ щагъэшүаагъэх. Хуупхъэхэм анах хуупхъэхэм щитху тхылхэмрэ шухъафтынхэмрэ афагъэшьошагъэх.

Ахэм ашыщых хыуушо Шапсыгъэ къыщыхъугъэхэу, щаплыгъэхэу, муниципальнэ учреждениеу «Черноморские курорты» зыфалорэм ипащэу Къоджэшъэо Хамзэтрэ Урысыем и Къэралыгъо Думэ идепутатэу Нэпсэу Юрэрэ. Муниципалитетым идепутатхэм я Совет иунашьокI ахэм «Тюпсэ районым ицыфгъэшүаагъ» зыфиорэ щитхууцэр афагъэшьошагъэх.

— Тирайон ианах банигъэ шхъаэр цыфхэр ары, — йофтхъабзэм къырагъэблэгъагъэхэм къафгушшозэ щитхуагъ районым ипащэу Анатолий Русиним. — Къэлэеягъаджэхэр, враахэр, нефтиникэр, портым иофишишъэхэр, суретышхэр,

спортоменхэр — ти Хэгъэту хэхъоныгъе щелажъэхэрэр тирайон зэргүшхорэ цыфхэр ары. Лэшэу тыштууфэрэз щынгъэм чанэу шууэрэхлажъэрэмкэ, Мы йофтхъабзэм къедгъэблэгъагъэу

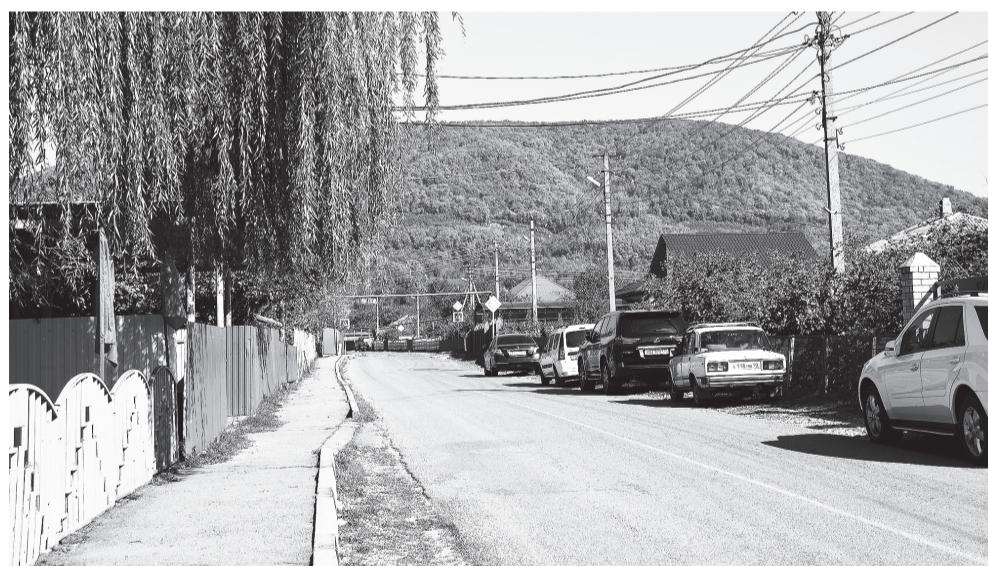
гүгьеумылныгъэ къызэршъухэм-фэрэмкэ! Тэ гүхэльтийн ти, ахэр тызэгъусэу щынгъэм щитхууцэрэх зыхъукI, зэдтиунэ тирайон нахь бай, нахь тегъэпсхыагъэ хууц.

МэфэкI йофтхъабзэм къырагъэблэгъагъ Тюапсэ щыщ зэлъашэрэ дзюдоистэу, спортымкэ дунэе класс зиэ мастерэу, Европэм, дунаим ячемпионэу, ныбжыкIхэм я Олимпиадэу 2014-рэ ильэсийн Китай щитхууцэрэх зыкъыщыгъэ Михаил Игольниковыр. Аш мы мафэм ратыгъ пэсэуплэ зэригэгъотынм фэш сертификат. Урысыем изаслуженэ тренерэу Нэгъуцу Джанболэт ыгъэсэрэ калэм ытапсэ адыгэхэм къахэкы — аш янэу Фатимэ щитхууцэрэ ляккоо Алалхэу (Аллало) Тюпсэ районым ыкIи къалэу Шъачэ ашыпсэухэрэм ашыщ.

Хабэ зэрэхъугъэу, мэфэкI мафэм Тюапсэ щыкгуагъэх лъэпкэ культурэхэм яфестивальрэ пэсэуплэхэм ярмэлыкэр. Къэлэ пчэгум къыщызэуахыгъагъэх урыс, адыгэ ыкIи ермэл «щагуухэу» хыакIхэр зэрэгблэгъэштгъэхэр. Мыщ къыщагъэлэгъуагъэх лэпэласэхэм ялешагъэхэр, пасэм унагь щагъэфедштгъэ пкыгъохэр, лъэпкэ шуашхэр, шхынхэр, къэшъокIо ыкIи орэдьо коллективхэм яконцерт, лъэпкэ мэньамэхэр щагъэжынчыгъэх.

Гъэстыныпхъэ шхъуантIэр аЛэклагъахъэ

Агуй-Шапсыгъэ шIэхэу иIэ хууцт экологическэу къэбзэ гъэстыныпхъэ шхъуантIэр.

Къоджэ пэсэуплэхэм гъэстыныпхъэ шхъуантIэр алтыгъэлэсигъэнимкэ программэм игъэцэкIэн епхыгъэу

газрыкуюлээм икуудын Тюпсэ районым щылтагъэклюатэ.

Муниципалитетым иадминистрации

къызэршыагъэмкэ, мы къуаджэм иурамхэу Зэкъошныгъэм, Шапсыгъэм ыкIи Мирым километритлү фэдиз зикъыхъэгъе газрыкуюлээр анэссыт. ЗэкъемкI къуаджэм газрыкуюлээр километрэ 21-рэу участки 7-у зэтэутыгъэр щагъэпсыт. Участкишым йоштэнхэр ащаухыгъэх.

Гъэстыныпхъэ шхъуантIэр Агуй-Шапсыгъэ лэкIэхъэгъэнимкэ проектым

игъэцэкIэн 2017-рэ ильэсир ары зыфжеягъэхэр, аш иапэрэ чэзыу мы ильэсийн ыкIхэм адэжь аухынэу рахуухъэ. Хыуушо Шапсыгъэ ианахь къоджэшхор — мыш нэбгырэ мини З фэдиз дэс — адыгэхэр бэу зытхысэурэ ялплэнэрэ къуаджэу гъэстыныпхъэ шхъуантIэр зытхысэурэ хууц. Аш ыпэкIе, ильэсий 10 фэдизкэ узэкIэлэбэжкэм, гъэстыныпхъэ шхъуантIэр арашлэгъагъ Шъачэ епхыгъэ къуаджэхэу ШхэкIэшихом, ШхэкIэй ЦыкIум ыкIи Ахъынтам.

Ашлэним, ашымыгъуушэним фэш

Тюпсэ районым ицыф цэрийхээр ашлэнхэмкэ ыкIи яшIэжь гъэльэпIэгъэнимкэ общественна-просветительскэ проектыр районым щыгъэцэкIэгъэнир лъагъэклюатэ.

Депутатхэм ярайон Совет бэмышишэу унашьо ёшыгъ джыри еджэпIитлумэ ахэм афэдэ цыфхэм ацэхэр афэусыгъэнхэу. Арэущтэу селоу Мессажай дэт еджапIэу N 22-м Советскэ Союзым и Лыхъуажъэу, Тюапсэ, Одессэ, Севастополь къэзыу-хумагъэхэм, Румыниер, Югославиер, Венгриер, Чехословакиер, Австриер шхъафит ёшыгъыгъэнхэм ахэлэжъэгъэ Павел Державиним ыцэ фуасыгъ.

Псэуплэу Тюменскэм дэт гурит

еджапIэу N 37-м Советскэ Союзым и Лыхъуажъэу, Тюапсэ икъеухумэнкэ лыблэнагъэ зэрээрихъагъэм фэш а щитхууцэл лъапIэр къызфагъэшьошагъэу Леонтий Кондратьевым ыцэ ыхьыщ. Гъэсэнгъэм иучреждениеу къуаджэу

Псыбэ дэтым мыш щыгъыгъе ордензехъэу Шхъэлэхъо Ахъмэд ыцэ фуасыгъ. Район администрацием къызэршытфалогтагъэмкэ, Тюпсэ районым ыкIи икъоджэ гупсэ хэхъоныгъэ ашынным зищынгъэ

фэзигъэлэжъэгъэ Шхъэлэхъо Ахъмэд ыцэ мы еджапIэм фуасынным ильэс пчагъагъэ хууцгэу ынж итгэгъэх. Ахъмэд Хэгъэту зеошхом ыкIи Лэжээкло Быракъ Плыжым яорденхэр, Кавказ къэхъумэгъэним зэрэхэлэжъагъэм фэш медаль къыфагъэшьошагъэх.

— Шхъэлэхъо Ахъмэд Псыбэ къоджэ советым итхьаматэу йоштэштгээ. Ар ялашэу 1952-рэ ильэсийн ильэсий еджапIэр Псыбэ щагъэпсыгъ, Ныдже-

псыкъо плодопитомник совхозым ипэшагъ ыкIи ар совхоз-миллионхэрэ ясатырэ хигъэуцон ыльэкIыгъ — къыщалотагь район администрацием ипресс-куульыкъу. — Аш ишуагъэкIе къуаджэу Псыбэ электроэнергиер ращэлэгъ, гъогур, культурэм и Унэ, кэлэццыкI ытгыпIэ ыкIи амбулаторие щашыгъэх. Пенсием къоным ыпэкIе аш Псыбэ щырагригъэжъэгъагъ къатитлоу зэтэт еджапIэм ишын. **НЫБЭ АНЗОР.**

Тыкъэзыуцухъэрэ дунаир, зеклоныр

Экскурсиехэр аштоогъэштэгъоных

Къушхъэхэм ямызакью, республикэм ирайонхэм, икъалэхэм зекло гоогукъэхэр къащизэуахыхэу рагъэжьагь. Проектэу «Мыекъуапэр» ахэм апэрэ хууѓе.

Экскурсиехэр шэмбэт ма- фэхэр ары зызэхашхъэрэ. Маршрут зэфэшхъяфхэм хэти нахь шогъэштэгъоных къа- хехы. Мары маршруту «Долина Мые» зыфиорэм нэб- гыри 100 фэдиз къыщизэрэу- гъоигъагь.

Цыфхэм макъэ арагъэуным- кэ соцсетир агъефедагь. Унэ- гъо посаухэр, зэшээгъохэр, студентахэр экскурсием хэ-

лэжьагъэх. Мыекъопэ адми- нистрацием культурэмкэ игье- лорышланлэ илашэу Цэй Розэ къызэриорэмкэ, къэлдэсхэм афэшхъяфэу къэзэрэугоигъа- гъэхэр бэ мэхъух. Москва, Санкт-Петербург къарыкыгъэхэу къалэм зыщизыгъэпсэ- фыхэрэг ягуапэу экскурсием хэлэжьагъэх. Зэклэми апэу зязыгъэтхыгъэгъе хъаклэхэр Псыфабэ къикыгъэхэр ары.

Къыкъэлъыкъорэ шэмбэтим зекло клонэу фаехэм чэзыум зыхаргыатхэ. Краснодар краим щыщхэу бэмэ макъэ къа- гъэлгүг. Маршрутим ресторанэу «Мэздахэ» удэзыщээрэ лъэ- мыдьжышхом дэжь цыфхэр рищлэштых. Зыгъэпсэфыпэ чыпэ дахэм ахэр Адыгейм икъэлэ шхъяаэ фэгъэхыгъе къэбар гъэштэгъонхэм Ѣдэу- Ѣштых.

Псыуцуплэ къушхъэм къыщагъотыгъ

Бэмышэу Къохъэпэ Кавказым икъушхъэхэм ахэт псыуцуплэхэр зыфэдизыр аупльэкүгь. Урысые географическе обществэм зэхищэгъэ экспедицием Кавказ биосфернэ заповедникым юф щишлагь. Псыхью Ачъэпс пэгъунэгъоу Ѣшлээ псыуцуплэхэр ары къахагъэшыгъэхэр. Юфшэнхэр рагъэклюкыхээ, картэу Ѣшлэхэм армытэу зы псыуцуплэ къыхагъэшыгъ.

Урысые географическе об- ществэм икъутамэу Краснодар краим Ѣшлээ иэспедиционэ гупчэ испепалистхэм къызэ- ралорэмкэ, къаклухъэгъэ чы-

пэхэм уарыкъонкэ къинигъ, цыфхэр маклэу зынэсихэрэ, специалистхэм амышлэрэ къушхъэтхыхэр ахэм къахэкыях. Экспедицием хэтхэм къушхъэ

псыуцуплэ 12-мэ упльэкүн-ушэтын юфхэр ашагъэцэлгэхэй. Ахэм зэрэхагъэунэфыкырэмкэ, аужырэ лъэхъаным чышхъашор нахь фабэ зэрэхүрэм къыхэкыи аш ишыхъат джынэс Ѣшмыгъэ псыуцуплэр къушхъэм къызэрэшгэштогъэр. Ачъэпс мылыльэр къэжъунэу ригъэжьагь, аш къыкъэччырэ псыр ары къушхъэ тъуаклэхэм адеуцагъэр.

Экспериментальнэ гупчэм илашэу, проектэу «Къохъэпэ Кавказыр къушхъэ псыуцуплэ минмэ яхэгъэгу» зыфиорэм икъэшакло Александр Белоусовым къызэриуагъэмкэ, къаклухъэгъэ чыпилэхэр цыфыр зынэ- мысигъэ чыпилэ къэбзэхъалэмэ- тых. Анахьэу Ачъэпс къызщэ- жьэрэ шъольтырим бешлагъэу цыф зэрэнэмысигъэр гъуа- щэрэп.

Шэныгъэлэжхэм экспедици-

ем къыщальэгъугъэ, къыщаушэ- тыгъэ юфыгъохэмкэ зэфэхы- сижхэр ашыщтых. Я VII-рэ Урысые чыюопс фестивалэу «Первозданная Россия» зы- фиорэм хэлэжьэштых. Ильэси

9-м къыкъоц шэныгъэлэжхэм псыубытыпли 140-рэ Къохъэпэ Кавказым щаупльэкүгь, аш Ѣшлээ 69-р Тебердинскэ запо- ведникым, 12-р Кавказ запо- ведникым ашылэх.

Экотуризмээ тызэлъеубыты

Адыгейим имызакью, зэрэ Урысыеу ашылэ лъэпк паркхэмрэ заповедникхэмрэ экологическе лъагъохэр къащизэуахыхэу рагъэжьагь. Чыюопсым ибаиныгъэ зэбгэшлэныр нахь псынкэ хуущт.

Ашкъэ зишуагъэ къэклощхэм ашыщ лъэпкэ проектэу «Эколо- гия» зыфиорэр. Джащ фэдэу Урысые Федерациим чыюопсым икъэхухумэнкэ и Министерстве къэралыгъом къыгъэгъунэрэ шъольтырхэмрэ зеклон хызмэ- тым изэхэшнэрэ афгъэхыгъэ хабзэу Ѣшлэхэм зэхъокыныгъэхэр афишыгъэх. Ахэр Iау- бытыплэ шылхэмэ, экологическе туризмэм нахь шлэхэу зыкъил- тышт.

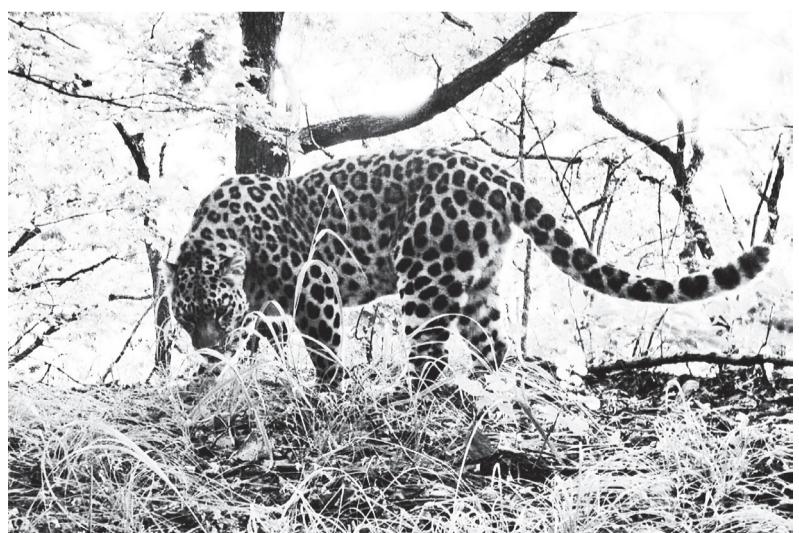
Икъигъэ ильэсэм чыюопсым имузейхэм, иэкологическе лъа-

гъохэм, маршрут зэфэшхъяфхэм нэбгырэ миллиони 8 фэдизмэ зашаплыхыгъ. 2019-рэ ильэсэм агъэцэлэнэу рагу- хъэгъэ экопроектхэм Кавказ заповедники ахэт (Адыгей, Краснодар краир, Къэрэшшэ- Шэрджэсир).

Бэдээгогу мазэм «Мэзчэты- ум ильягъо» къызэуахыгъ. Ар мэз гузэгум пхырэкы, ушызеклоныр къинэп, гъогу километри 2-р къэоклуфекэлэ пэзуушихъэ 1элм пыль къэбархэр къып- фалоштых. Апэрэм экологи-

ческе лъэгъуаклэхэри къыкъэлъы- клощтых. Кавказыр цыфхэм нахь зэлъашэ хууѓе, къакло- хэрэг агу рехьы.

Президентэу В. Путиным инашхъохэр гъэцэлгъэнхэм пае тыкъэзыуахыхэрэ дунаим икъэхухумэнрэ игъэфедэнрэ афгъэхыгъэ программхэу «Жын къабзэр», «Псы къабзэр», «Мэзхэм якъэхухумэн», «Псы къабзэрхэм якъызэтгээнэн» зыфиорэр агъэхазырыгъэх. Адыгейим а пстэумэ ахэлажьэу ригъэжьагь. Экотуризмэм ти-

республикэ зэрэгтэгээсихыа- бгүштэм уехырэхъышэнэу гъэм Ѣкки аш зызэрэшишьом- Ѣштэп.

Нэкъубгъор зыгъэхъазырыгъэр Шаукъо Аслъангугаш.

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм 2020-рэ ильэсүм пенсионерыр ыпсэунымкээ анахь ахьщэ маклэу щагъэнэфагъэм ехыллагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2019-рэ ильэсүм бэдээгъум и 31-м ыштагъ

Федеральнэ закону N 134-р зытетэу «Урысые Федерацием урыпсэунымкээ анахь ахьщэ маклэ щагъэнэфагъэм ехыллагъ» зыфилоу 1997-рэ ильэсүм чьэпьюгъум и 24-м къыдэкыгъэм тегъэпсихъагъэу мы Законым Адыгэ Республикэм ис пенсионерыр 2020-рэ ильэсүм ыпсэунимкээ анахь ахьщэ маклэ ёзфэдизыштыр къегъене.

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм 2020-рэ

ильэсүм пенсионерыр ыпсэунимкээ анахь ахьщэ маклэ щагъэнэфагъэр

Федеральнэ закону N 178-р зытетэу «Къэралыгъо социальнэ йэпилэгъум ехыллагъ» зыфилоу 1999-рэ ильэсүм бэдээгъум и 17-м къыдэкыгъэм къызэрэдильтэрэм тетэу пенсием социальнэ хэгъэхъожын фэшыгъэним пае 2020-рэ ильэсүм пенсионерыр ыпсэунимкээ анахь ахьщэ маклэ сомэ 8138-у Адыгэ Республикэм щагъэнэфагъене.

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым куячэ илэ зыху-рэр

Официальнэ къызыхаутырэ мафэм щуублагъэу мы Законым куячэ илэ мэхъу

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпыйл Мурат

къ. Мыекъуапэ, шышхъэум и 8, 2019-рэ ильэс N 271

Адыгэ Республикэм Йофшэннымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкъэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм Йофшэннымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкъэ и Министерствэ иунашъу N 68-р зытетэу «Социальнэ фэло-фашэхэр ёзфызэшшуахынхэу ѿйт цыфхэм ягъэнэфэн ехыллагъ» зыфилоу 2019-рэ ильэсүм 19-м къыдэкыгъэм зэхъокыныгъехэр фэшыгъэнхэу

Федеральнэ закону N 442-р зытетэу «Урысые Федерацием щыпсэур цыфхэм ясоциальнэ фэло-фашэхэм ягъецкээн ехыллагъ» зыфилоу 2013-рэ ильэсүм тэгъэгъазэм и 28-м, Адыгэ Республикэм и Закону N 332-р зытетэу «Цыфхэм ясоциальнэ фэло-фашэхэм ягъецкээн ехыллагъ» зыфилоу 2014-рэ ильэсүм бэдээгъум и 30-м къыдэкыгъэм атэгъэпсихъагъэу **унашъо сэшьи:**

1. Адыгэ Республикэм Йофшэннымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкъэ и Министерствэ иунашъу N 68-р зытетэу «Социальнэ фэло-фашэхэр ёзфызэшшуахынхэу ѿйт цыфхэм ягъэнэфэн ехыллагъ» зыфилоу 2019-рэ ильэсүм гъэтхапэм и

19-м къыдэкыгъэм къыкэлтыкюорэ зэхъокыныгъехэр фэшыгъэнхэу:

1) я 9-рэ пунктыр мыш тетэу тхыгъэнэу:

«9. Цыфхэм щыкэлэ амалэу ялхэр комиссием йофшэгъу мэфи 3-м къыклоцл егъенүнхых.»;

2) я 16-рэ пунктым хэт гүшүйхэу «Йофшэгъу мэфи 5-м» зыфилохэр гүшүйхэу «Йофшэгъу мэфи 10-м» зыфилохэр мэфи 3 эзблэхүүгъэнхэу.

2. Къэбар-правовой отделын:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм Йофшэннымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкъэ и Министерствэ исайтэрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ ягъецкэлэко къулыкъухэм яофициальнэ интернет-сайтре аригъэхъанэу;

— къащыхаутын пае мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэкырэ официальнэ тедээгъо «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуягъэхэр» зыфиорэм алэклигъэхъанэу.

3. Мы унашъор зэрагъэцакъэрэ гүнэ льысфынэу сшхъэкэ зыфэсэгъязэ.

4. Зыкэлтхэхэрэ мафэм къыщуублагъэу мы унашъом куячэ илэ мэхъу.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч

къ. Мыекъуапэ, шышхъэум и 1, 2019-рэ ильэс N 210

Адыгэ Республикэм Йофшэннымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкъэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм Йофшэннымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкъэ и Министерствэ иунашъу N 164-р зытетэу «Дээ къулыкъушшэхэу ѿйт пъецкэлэко хабзэм ифедеральнэ къулыкъузаулэхэм яофишшэхэу фэхъгъэхэм (лагъэхэм) яунагъохэм коммунальнэ фэло-фашэхэм атэфэрэр афэльгэгъужыгъэним фэхъгъыгъ» зыфилоу 2012-рэ ильэсүм бэдээгъум и 16-м къыдэкыгъэм зэхъокыныгъехэр фэшыгъэнхэу

Федеральнэ закону N 210-р зытетэу «Къэралыгъо хабзэм ягъецкэлэко къулыкъухэм администривнэ регламентхэр зэхагъэуцохэ ѿйт аухесыхэ зыхъукэ къэуцурэ йофшэгъо заулэхэм язэшшохын ехыллагъ» зыфилоу 2010-рэ ильэсүм бэдээгъум и 27-м къыдэкыгъэм диштэним пае **унашъо сэшьи:**

1. Адыгэ Республикэм Йофшэннымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкъэ и Министерствэ иунашъу N 164-р зытетэу «Дээ къулыкъушшэхэу ѿйт пъецкэлэко хабзэм ифедеральнэ къулыкъузаулэхэм яофишшэхэу фэхъгъэхэм (лагъэхэм) яунагъохэм коммунальнэ фэло-фашэхэм атэфэрэр афэльгэгъужыгъэним фэхъгъыгъ» зыфилоу 2012-рэ ильэсүм бэдээгъум и 16-м къы-

дэкыгъэм зэхъокыныгъехэр фэшыгъэнхэу, гуадзэм диштэу шыгъэнэу.

2. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учрежденихэм, къэралыгъо бюджет учреждениеу «Къэралыгъо ѿйт пъецкэлэко къулыкъухэм фэло-фашэхэр зэшшохыгъэнхэмкээ шээрлыбы зыгъецкэлээрэ Гупчэм» ялащэхэм къэралыгъо фэло-фашэхэр афэльгэцкэлэгъэнхэмкээ документхэм яштэн ехыллагъэ йофхъабзэхэр зэшшуахынхэу.

3. Къэбар-правовой отделын:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм Йофшэннымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкъэ и Министерствэ исайтэрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ ягъецкэлэко къулыкъухэм яофициальнэ интернет-сайтре аригъэхъанэу;

— къащыхаутын пае мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэкырэ официальнэ тедээгъо «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуягъэхэр» зыфиорэм алэклигъэхъанэу.

4. Мы унашъор зэрагъэцакъэрэ министрэм иапэрэ гуадзэ льыпльзэнэу фэхъэзэгъэнэу.

5. Зыкэлтхэхэрэ мафэм къыщуублагъэу мы унашъом куячэ илэ мэхъу.

Министрэм ипшээрэйлхэр зыгъецкэлэгоу И. В. ШИРИНА

къ. Мыекъуапэ, шышхъэум и 8, 2019-рэ ильэс N 221

Адыгэ Республикэм Йофшэннымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкъэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм Йофшэннымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкъэ и Министерствэ иунашъу N 145-р зытетэу «Административнэ регламентэу «Дээ къулыкъушшэхэм, Урысые Федерацием хэгъэгу клоцл йофхэмкээ икъулыкъухэм, наркотикхэмрэ психотропнэ иучрежденихэм ѿйт икъулыкъухэм, машом зыкъемгъэштэгъэнхэмкээ Къэралыгъо къулыкъум, наркотикхэмрэ психотропнэ веществовохэмрэ ягъэфедэн льыпльзэрэ къулыкъухэм, Урысые Федерацием хэгъэгу клоцл йофхэмкээ икъулыкъухэм, уголовнэ-гъэцкэлэко системэм иучрежденихэм ѿйт икъулыкъухэм, машом зыкъемгъэштэгъэнхэмкээ Къэралыгъо къулыкъум, наркотикхэмрэ веществовохэмрэ ягъэфедэн ашылажъэхэрэм яунагъохэм арьсхэу унашъор зыгъыгъыгъэр чээзынашъэхэм унэе посэуплэхэм ягъецкэлэжынкээ ахьщэ алэклигъэхъэгъэним ехыллагъ» зыфилоу 2012-рэ ильэсүм бэдээгъум и 6-м къыдэкыгъэм зэхъокыныгъехэр фэшыгъэнхэм фэхъгъыгъ

Федеральнэ закону N 210-р зытетэу «Къэралыгъо ѿйт муниципальнэ фэло-фашэхэр афэльгэцкэлэгъэнхэм ехыллагъ» зыфилоу 2010-рэ ильэсүм бэдээгъум и 27-м къыдэкыгъэм диштэним пае **унашъо сэшьи:**

1. Адыгэ Республикэм Йофшэннымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкъэ и Министерствэ иунашъу N 145-р зытетэу «Административнэ регламентэу «Дээ къулыкъушшэхэм, Урысые Федерацием хэгъэгу клоцл йофхэмкээ икъулыкъухэм, Урысые Федерацием хэгъэгу клоцл йофхэмкээ икъулыкъухэм, уголовнэ-гъэцкэлэко системэм иучрежденихэм ѿйт икъулыкъухэм, машом зыкъемгъэштэгъэнхэмкээ Къэралыгъо къулыкъум, наркотикхэмрэ веществовохэмрэ ягъэфедэн льыпльзэрэ къулыкъухэм, Урысые Федерацием итаможнэнэ къулыкъухэм ашылажъэхэрэм яунагъохэм арьсхэу унашъор зыгъыгъыгъэр чээзынашъэхэм унэе посэуплэхэм фэхъгъэнхэм фэхъгъыгъ

ягъецкэлэжынкээ ахьщэ алэклигъэхъэгъэним ехыллагъ» зыфилоу 2012-рэ ильэсүм бэдээгъум и 6-м къыдэкыгъэм зэхъокыныгъехэр гуадзэм диштэу фэшыгъэнхэу.

2. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Йофшэннымкээ ѿйт пъецкэлэко къулыкъухэм фэло-фашэхэр зыфиорэм идиректорэр Адыгэ Республикэм икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Къэралыгъо ѿйт пъецкэлэко къулыкъухэм фэло-фашэхэр зыщаагъэцкэлээрэ, пшъэрлыбы зэшшохыгъэним фытегъэпсихъэгъэр Гупчэр» зыфиорэм илашэрэ цыфхэм ядокументхэм яштэн фэхъгъэнхэм фэхъгъыгъ

куячыхаутын пае мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэкырэ официальнэ тедээгъо «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуягъэхэр» зыфиорэм алэклигъэхъанэу.

4. Мы унашъор зэрагъэцакъэрэ министрэм иапэрэ гуадзэ льыпльзэнэу фэхъгъэнхэу.

5. Зыкэлтхэхэрэ үүж мэфи 7 зытешлэкэ мы унашъом куячэ илэ мэхъу.

Министрэм ипшээрэйлхэр зыгъецкэлэгоу И. В. ШИРИНА

къ. Мыекъуапэ, шышхъэум и 9, 2019-рэ ильэс N 222

Баскетбол

Хагъэунэфыктырэ чыпэхэм афэбэнэшт

Мыекъопэ баскетбол командэу «Динамо-МГТУ-м» 2019 — 2020-рэ ильэс зэнэкъокъум зэрэфэхэзүрим зыщыдгээгээзэнэу тренер шхьааэу, Адыгэ Республика м изаслуженнэ тренерэу Андрей Синельниковым гушыгэтуу тыфэхъуг.

Сурэтэй итхэр: «Динамо-МГТУ-м» иешлахкохор.
Андрей Синельниковыр.

— Чыэпьюгум и 12-м ильэс ешэгчур едгэжэшт. Зэлукэгъухэр зыщыгэштхэ мафэхэр Урысаем баскетболымкэ и Федерации егъеунэфых, — кьеуатэ Андрей Синельниковым.

— Купэу шъузышешшэштим тышыгъэгъуаз эштоигуу.

— Суперлигэм ия 2-рэ куп тышшэшт. Командэ 14 зэнэкъокъущт, купхэр команда блыгыбл мэхъух. Купхэм алэрэ чыплишхэр къашыдэзыххэрэв команди 6 хъухэу медальхэм афэбэнэштых. Пешорыгъэшь ешэгчухэр къеклокыгъуи 4 зэрэхухэрэв къихсэгэшт.

— Адыгейим икомандэ сыда зыфэбэнэштых?

— Пешорыгъэшь ешэгчухэу

къеклокыгъуи 4-м щитиэштхэм алэрэ чыплишыр зыхыштхэм ашиг тыхунэу пшээриль зыфэтшыжыгь. Ятлонэрэ купым къыхэкъиштхэр зедешшэштых, хагъэунэфыктырэ чыпэхэм афэбэнэштых.

— Куп пэпчч хэт командэхэр тэгээтхыхэба.

1. «Тамбов» Тамбов
2. «Челябинские ястребы»
3. «Зенит-2» С.-Петербург
4. «Локомотив-Кубань-2» Кр
5. «АлтайБаскет» Барнаул
6. «Иркут» Иркутск
7. «Русичи» Курск.

Ятлонэрэ купыр

1. «Динамо» Мыеекъуапэ
2. «Динамо» Магнитогорск

3. «Динамо» Ставрополь
4. «Арсенал» Тула
5. «Нефтехимик» Тобольск
6. «Эльбрус» Щерджескъал
7. РГЭУ — Ростов-на-Дону

Ешлаклохэр

— Тикомандэ зэхъокыныгъэхэр фэхъугъэха?

— Зы ешлаклу хэкыжыгъээп. Ильэс 16 зытешшэм ыуж спортымкэ дунээ класс зилэ мастерэу Илья Александровым Мыеекъуапэ къыгъээжыгь. Иван Фещенкэр, ильэс 2-кэ узэклээбэжьмэ, тикомандэ хэтигь, аши тикъалэ къыгъээжыгь. Краснодар краим икомандэхэм ашиг Даниил Чаленкэр къыхэтшыгь.

— Зэнэкъокъум, ныбжыкэхэм ялофыгъохэм татегъэгүүшлэба.

— Нахь ныбжыкылакохэу нэбгыри 3 командэм щедгээшэн фае. Такъикии 5 ныбжыкылакохэр зетымыгъашэкэ Федерацием тазырышхо къыттырилъхашт. Сусловыр, Степаненкэр, Анищенкэр анахыкылакохэр — ахэр едгэшштых.

— Гээзетеджэхэр къыкылээхэд тикомандэ иешлахкохэм ацэхэр, ямайкэхэм номерэу атэдээгэштых къыхэтыутынэу.

— Сигуалэу ацэхэр къесоштых.

1. Хыакын э Руслан
00. Фещенко Иван
6. Александров Илья
4. Суслов Давид
8. Степаненко Сильвестр
7. Анищенко Артем
9. Гапошин Артем
10. Абызов Максим
11. Чаленко Даниил
17. Майборода Кирилл
14. Милютин Александр
21. Еремин Николай
22. Кочнев Юрий.

— Тизэдэгүүшлэгээхэд икэхэд сида джыри къытапю пшоингъэр?

— «Динамэм» иешлахкохэр спорт Унэшхуу «Ошьутенэм» щыкылштых. Спортыр зышлэгээшэгъэхъээр, зызыгъээсэфы зышилгъохэр, къытфэгумэхъэхэрэтиешэгъэхэд ялпынхэу къетгээблагъэх. Зэнэкъокъум баскетбол дахэ къыщыдгээльягьо тштоигуу.

— Шыулигхэлхэр къыжьудэхъунхэу шъуфэтэло.

— Тхъауегъэпсэу.

Футбол

Гошыгъэ мэхъух

Хэгъэгум футболымкэ иапшьэрэ куп хэт командэхэу 2019 — 2020-рэ ильэс зэнэкъокъум хэлаажьэхэрэм я 6-рэ ешэгчухэр шышхъэум и 16 — 19-м ялагъэх.

Зэлукэгъухэр

«Оренбург» — «Шъачэ» — 1:1, «Урал» — «Крылья Советов» — 1:3, «Тамбов» — «Краснодар» — 0:2, «Зенит» — «Ахмат» — 0:0, «Рубин» — «Арсенал» — 1:0, «Уфа» — «Ростов» — 2:0, «Динамо» — «Локомотив» — 1:2, «Спартак» — ЦСКА — 2:1.

Чэнагъэ зымышыгъэ команда ашшээрэ купым хэтэл. Ару щитми, алэ итхэмрэ ауж къинэхэрэмрэ гошыгъэхэ мэхъух. Апэ ишьыгъэхэр команди 8 — 9 зэрэхухэрэр, ахэр нахышум ѿгугыых. Ауж къинэхэрэр ашшэ-

ре купым къыхэшштых. «Шъачэ» ешэлжээ дэгчухэр ыштагъэх, ау къэлапчээм лэгэгаор зэ нылэп зэрэдидзагъэр.

«Спартак» ЦСКА-м зыдешшэм тильэпкээгээ Р. Мирзэр зэлүүкэгъум хэлэжьагь, къэлапчээм лэгэгаор дидзэнымкэ чыплишыр итигь. Тренер шхьааэу О. Конновыр Р. Мирзэм къыщытхъугь, илэпэлэсэнэгъэ зэрэхигъахъоэр хигъэунэфыктыгь.

Чыпэхэм

Я 6-рэ ешэгчухэм ауж командахэр чыплишыр зыдэшштых, очко пчагъэу ялэр.

1. «Зенит» — 14
2. «Локомотив» — 13
3. «Краснодар» — 13
4. «Спартак» — 11
5. «Ростов» — 11
6. ЦСКА — 10
7. «Рубин» — 10
8. «Арсенал» — 10
9. «Урал» — 7
10. «Уфа» — 7
11. «Ахмат» — 7
12. «Крылья Советов» — 6
13. «Динамо» — 5
14. «Тамбов» — 4
15. «Шъачэ» — 3
16. «Оренбург» — 2.

Нэклубыр зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбай.

Я 7-рэ ешэгчухэр

24.08

«Тамбов» — «Динамо»
«Уфа» — «Зенит»
«Краснодар» — «Локомотив»

25.08

ЦСКА — «Ахмат»

«Крылья Советов» — «Спартак»

«Ростов» — «Рубин»

«Арсенал» — «Оренбург»

26.08

«Урал» — «Шъачэ».

Зэхэзыщагъэр
ыкы къыдэзыгъэхъэр:
Адыгэ Республика м лъэпкэ Иофхэмкэ, Иэкыб къэралхэм ачыпсурэ тильэпкээгъум адьырээ зэхъынгъэмкэ ыкы къыбар жууцье ималхэмкэ и Комитет

Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшшыэр:
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къаихыэр А4-кэ заджэхэрэх тхъапхэу зипчагъэкэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлхий, шрифтыр 12-м нахь цыкынэу щытэп. Мы шапхэхэм адимыштэрэх тхъагъэхэр редакцием зэхъегъекожых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхъятыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын Иофхэмкэ, телефони-хэмкэ ыкы зэлэгээсэхээ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэгъэорышлам, зэраушыхъятыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъятыгъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкіэмкі
пчагъэр
4271
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2259

Хэутын
узыкылтхэнэу щыт
уахьтэр
Сыхьатыр
18.00
Зыщаушыхъятыгъэхъ
уахьтэр
Сыхьатыр
18.00

Редактор
шхьааэм
ипшээрэлхэр
зыгъэцакээр
Мэшлэкъо
С. А.

Пшъэдэгъыж
зыхьырэ секретарыр

ЖакІэмкъо
А. З.